

Số: 3860/LĐTBXH-BĐG
V/v hướng dẫn thực hiện nội dung số 06
thuộc nội dung thành phần số 08
Chương trình mục tiêu quốc gia
xây dựng nông thôn mới giai đoạn
2021-2025

Hà Nội, ngày 29 tháng 9 năm 2022

Kính gửi: Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

Thực hiện nhiệm vụ được phân công tại Quyết định số 263/QĐ-TTg ngày 22/02/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 (sau đây gọi là Quyết định số 263/QĐ-TTg), Quyết định số 318/QĐ-TTg ngày 08/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới và Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021-2025 (sau đây gọi là Quyết định số 318/QĐ-TTg), Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội hướng dẫn triển khai nội dung số 06 thuộc nội dung thành phần số 08 “Tăng cường giải pháp nhằm đảm bảo bình đẳng giới và phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới; tăng cường chăm sóc, bảo vệ trẻ em và hỗ trợ những người dễ bị tổn thương trong các lĩnh vực của gia đình và đời sống xã hội” trong Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới (sau đây gọi là Chương trình) như sau:

I. Đối với nội dung tăng cường giải pháp nhằm đảm bảo bình đẳng giới và phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới và hỗ trợ những người dễ bị tổn thương trong các lĩnh vực của gia đình và đời sống xã hội

1. Tăng cường thực hiện các biện pháp nhằm đảm bảo tỷ lệ nữ tham gia lãnh đạo, quản lý ở các xã nông thôn.

Triển khai có hiệu quả các chủ trương, chính sách, quy định của Đảng, Nhà nước về việc đảm bảo và thúc đẩy sự tham gia của phụ nữ trong lãnh đạo, quản lý, trọng tâm là Nghị quyết số 11-NQ/TW ngày 27/4/2007 của Bộ Chính trị về công tác phụ nữ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; Nghị quyết số 28/NQ-CP ngày 03/3/2021 của Chính phủ ban hành Chiến lược quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2021-2030¹; Quyết định số 2282/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Chương trình “Tăng cường sự tham gia bình đẳng của phụ nữ trong các vị trí lãnh đạo và quản lý ở các cấp hoạch định chính sách giai đoạn 2021-2030” với các nội dung, nhiệm vụ chủ yếu như sau:

¹ Mục tiêu 1 của Chiến lược quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2021-2030: “Đến năm 2025 đạt 60% và đến năm 2030 đạt 75% các cơ quan quản lý nhà nước, chính quyền địa phương các cấp có lãnh đạo chủ chốt là nữ”.

- Tăng cường trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền đặc biệt là người đứng đầu các cơ quan, tổ chức trong việc thúc đẩy sự tham gia của phụ nữ trong quản lý, lãnh đạo.

- Ban hành và triển khai các chính sách hỗ trợ phụ nữ tham gia đào tạo, nâng cao năng lực; tạo điều kiện, cơ hội cho phụ nữ được tham gia lãnh đạo, quản lý.

- Triển khai hoạt động nâng cao năng lực về công tác cán bộ nữ cho cán bộ quản lý và người làm công tác nội vụ, tổ chức,... ở các cấp, các ngành.

- Đảm bảo tỉ lệ nữ trong quy hoạch theo quy định; tổ chức đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao năng lực cho cán bộ quản lý, lãnh đạo, công chức, viên chức nữ.

- Truyền thông nâng cao nhận thức cho cấp ủy, lãnh đạo, cán bộ trong hệ thống chính trị, người có uy tín và cộng đồng dân cư về bình đẳng giới, vị thế, vai trò của phụ nữ trong lãnh đạo, quản lý và phát triển kinh tế - xã hội.

- Xây dựng mạng lưới cán bộ nữ tiềm năng các cấp nhằm tạo môi trường lành mạnh cho cán bộ nữ được học hỏi, trao đổi kinh nghiệm.

2. Thực hiện việc lồng ghép giới trong cơ cấu lại ngành nông nghiệp, phát triển kinh tế nông thôn. Triển khai có hiệu quả các chiến lược, chính sách, đề án hỗ trợ phụ nữ phát triển kinh tế, đẩy mạnh sự tham gia của phụ nữ trong các hoạt động về kinh tế ở khu vực nông thôn, trong đó ưu tiên các đối tượng là phụ nữ thuộc hộ nghèo, cận nghèo, người bị bạo lực trên cơ sở giới, người dễ bị tổn thương trong đời sống xã hội, góp phần hạn chế tình trạng bạo lực trên cơ sở giới vì lý do kinh tế với các hoạt động chính như sau:

- Hỗ trợ đào tạo nghề, tư vấn và giới thiệu việc làm cho phụ nữ và những người dễ bị tổn thương trong các lĩnh vực của gia đình và đời sống xã hội.

- Đào tạo, nâng cao năng lực về bình đẳng giới cho lãnh đạo, quản lý các mô hình kinh tế tập thể.

- Xây dựng và triển khai các chính sách ưu tiên hỗ trợ phụ nữ làm chủ doanh nghiệp, mô hình kinh tế tập thể ở nông thôn.

- Điều tra, khảo sát, dự báo nhu cầu về lao động của các mô hình kinh tế tập thể ở nông thôn; nhu cầu khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh và tham gia thị trường lao động của phụ nữ.

- Triển khai các hoạt động truyền thông nhằm thay đổi quan niệm truyền thống về phân công lao động theo giới trong gia đình và xã hội theo hướng đề cao vai trò, ý nghĩa và hiệu quả khi phụ nữ tham gia các hoạt động kinh tế; tăng cường trách nhiệm của nam giới trong chia sẻ việc nhà và chăm sóc các thành viên trong gia đình.

3. Triển khai các hoạt động truyền thông về bình đẳng giới và phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới nhằm nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của người dân, góp phần giảm thiểu mất cân bằng giới tính khi sinh, chấm dứt tình trạng tảo hôn, cưỡng ép kết hôn, phòng ngừa và ứng phó với bạo lực trên cơ sở giới, đảm bảo

an toàn cho phụ nữ và trẻ em gái ở nơi công cộng. Đối tượng truyền thông cần hướng đến những người có ảnh hưởng lớn đối với cộng chúng, người có uy tín trong cộng đồng, nam giới và những người dễ bị tổn thương trong đời sống xã hội và gia đình. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, đẩy mạnh việc số hoá các nội dung, tài liệu truyền thông để nâng cao hiệu quả và mở rộng đối tượng tiếp cận. Các hoạt động trọng tâm như sau:

- Xây dựng và phát hành sổ tay, tài liệu, ấn phẩm truyền thông nâng cao nhận thức, các tài liệu hỗ trợ và hướng dẫn vận hành, quản lý các tổ truyền thông cộng đồng; Tổ chức các lớp tập huấn nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ làm công tác truyền thông.

- Thực hiện các hoạt động, chiến dịch truyền thông, hội thi, liên hoan về các mô hình thúc đẩy bình đẳng giới, ngăn ngừa, ứng phó với bạo lực trên cơ sở giới, xóa bỏ định kiến và khuôn mẫu giới, xây dựng môi trường sống an toàn cho phụ nữ và trẻ em.

4. Đối với hoạt động của Địa chỉ tin cậy - Nhà tạm lánh ở cộng đồng

- Triển khai Địa chỉ tin cậy - Nhà tạm lánh ở cộng đồng đạt chuẩn hỗ trợ người bị bạo lực trên cơ sở giới, bạo lực gia đình, áp dụng theo Quyết định số 1814/QĐ-LĐTBXH ngày 18/12/2018 của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội về việc ban hành Quy định tiêu chuẩn tạm thời về điều kiện tối thiểu của Địa chỉ tin cậy - Nhà tạm lánh tại cộng đồng.

- Các hoạt động triển khai áp dụng theo Thông tư số 53/2022/TT-BTC ngày 12/8/2022 của Bộ trưởng Bộ Tài chính quy định quản lý và sử dụng kinh phí sự nghiệp từ nguồn ngân sách trung ương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 và Thông tư số 03/2022/TT-BTC ngày 12/01/2022 của Bộ trưởng Bộ Tài chính quy định quản lý, sử dụng kinh phí sự nghiệp từ nguồn ngân sách nhà nước thực hiện các chương trình phát triển công tác xã hội, trợ giúp người khuyết tật, trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021-2030.

5. Đánh giá kết quả, sơ kết, tổng kết và kiểm tra, giám sát Chương trình.

- Tổ chức các hoạt động điều tra, khảo sát việc thực hiện công tác bình đẳng giới trong Chương trình.

- Tổ chức và phối hợp tổ chức, tham gia các đoàn kiểm tra, giám sát về cơ chế, chính sách thực hiện Chương trình nhằm nắm bắt kịp thời những vướng mắc trong quá trình triển khai.

- Thực hiện giám sát, đánh giá việc lồng ghép giới ở các ngành, lĩnh vực khác trong quá trình triển khai Chương trình.

- Định kỳ tổ chức các hoạt động sơ kết, tổng kết, đánh giá tính hiệu quả của các hoạt động trong nội dung số 06 thuộc nội dung thành phần số 08 của Chương trình. Biểu dương, khen thưởng và nhân rộng với những điển hình tiên tiến.

II. Đối với nội dung tăng cường chăm sóc, bảo vệ trẻ em

1. Xây dựng, ban hành và tổ chức thực hiện hiệu quả các nghị quyết, chương trình, đề án, kế hoạch của địa phương để thực hiện pháp luật, chính sách về bảo vệ, chăm sóc trẻ em, giải quyết các vấn đề về trẻ em. Thực hiện đầy đủ trách nhiệm của các cấp, các ngành, người đứng đầu chính quyền, cơ quan, đơn vị trong bảo đảm thực hiện quyền trẻ em, giải quyết các vấn đề về trẻ em, các vụ việc vi phạm quyền trẻ em.

2. Tăng cường và đổi mới các hoạt động truyền thông, phổ biến giáo dục pháp luật, kiến thức, kỹ năng thực hiện quyền trẻ em, bổn phận của trẻ em phù hợp với từng nhóm đối tượng; chú trọng truyền thông trực tiếp nhằm bảo đảm các thông tin, sản phẩm truyền thông, thông tin về Tổng đài điện thoại quốc gia bảo vệ trẻ em (Tổng đài 111) và các dịch vụ bảo vệ trẻ em tại địa phương đến từng gia đình, lớp học, cộng đồng dân cư và trẻ em; triển khai hiệu quả Tháng hành động vì trẻ em hằng năm.

3. Triển khai đồng bộ các biện pháp bảo vệ trẻ em theo ba cấp độ; ưu tiên bố trí nguồn lực để bảo đảm việc can thiệp, hỗ trợ cho trẻ em khi bị bạo lực, xâm hại; giao trách nhiệm cho tổ chức phối hợp liên ngành về bảo vệ trẻ em các cấp, nhất là nhóm thường trực bảo vệ trẻ em cấp xã tham gia nắm bắt tình hình về trẻ em, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt trên địa bàn, kịp thời phát hiện các trường hợp trẻ em có nguy cơ bị bạo lực, xâm hại, nhất là trẻ em sống trong gia đình có cha mẹ ly hôn, ly thân, cha mẹ đi làm ăn xa hoặc có người liên quan đến tệ nạn xã hội. Bảo đảm thực hiện các chính sách trợ giúp cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt. Tăng cường phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị quản lý nhà nước, cơ quan tư pháp, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội trong phòng ngừa, phát hiện, hỗ trợ, can thiệp, xử lý các vụ việc xâm hại trẻ em, hỗ trợ và chăm sóc trẻ em bị ảnh hưởng bởi thiên tai, dịch bệnh.

4. Thực hiện theo dõi, kiểm tra, thanh tra thường xuyên, đột xuất nhằm phát hiện và xử lý kịp thời, nghiêm minh các vụ việc bạo lực, xâm hại trẻ em ở địa phương; xử lý nghiêm cơ quan, tổ chức, cá nhân che giấu, không thông báo, tố giác hành vi bạo lực, xâm hại trẻ em hoặc thiếu trách nhiệm trong việc xử lý các vụ việc bạo lực, xâm hại trẻ em. Tiếp tục thực hiện đánh giá xã, phường, thị trấn phù hợp với trẻ em theo quy định.

5. Phát triển mạng lưới xã hội bảo vệ trẻ em với sự tham gia của các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội, đặc biệt là Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam và bưu điện xã, bộ đội biên phòng; tập huấn, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng về bảo vệ, chăm sóc trẻ em, đặc biệt về phòng, chống xâm hại, tai nạn thương tích trẻ em cho chính quyền các cấp, các ngành, các tổ chức xã hội, cha mẹ và trẻ em; Thí điểm và nhân rộng các mô hình về bảo vệ, chăm sóc trẻ em, ưu tiên mô hình về phòng, chống bạo lực, xâm hại, tai nạn thương tích trẻ em.

6. Chỉ đạo, đôn đốc, hướng dẫn, kiểm tra, đánh giá tình hình thực hiện nội dung tiêu chí 18.5 liên quan đến “phòng chống xâm hại trẻ em; bảo vệ và hỗ trợ trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt trên địa bàn (nếu có)” theo Quyết định số 318/QĐ-TTg và Quyết định số 757/QĐ-LĐTBXH ngày 18/8/2022 của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội về việc hướng dẫn thực hiện các tiêu chí, chỉ tiêu lĩnh vực lao động, xã hội thuộc Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới và Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021-2025.

Đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo việc lồng ghép giới và nhiệm vụ bảo vệ, chăm sóc trẻ em trong xây dựng kế hoạch thực hiện Chương trình; bố trí, lồng ghép hiệu quả ngân sách địa phương để thực hiện nội dung số 06 thuộc nội dung thành phần số 08 của Chương trình; thực hiện việc phân tách giới trong công tác thống kê, thu thập số liệu; báo cáo kết quả thực hiện nội dung 06 thuộc nội dung thành phần số 08 của Chương trình theo quy định.

Trong quá trình thực hiện, nếu có vấn đề gì phát sinh hoặc khó khăn, vướng mắc, đề nghị liên hệ về Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội (qua Vụ Bình đẳng giới và Cục Trẻ em) để nghiên cứu, phối hợp giải quyết./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Thứ trưởng Nguyễn Thị Hà;
- Hội LHPN Việt Nam;
- Văn phòng Quốc gia về giảm nghèo;
- Văn phòng điều phối NTM Trung ương;
- Sở LĐTBXH các tỉnh, thành phố;
- Lưu: VT, BĐG, TE.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Lê Văn Thanh